

”Vi bedömer att prognostiserat resultat i delårsrapporten är i enlighet med fullmäktiges finansiella mål för god ekonomisk hushållning.”

Granskning av delårsrapport 2020

Eksjö kommun

Camilla Karlsson, KomRedo AB

2020-11-05

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Revisionskriterier	2
3. Syfte	3
4. Metod	3
5. Bestämmelser och anvisningar	3
6. Förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkningar	4
7. Bedömning utifrån fullmäktiges mål	5
7.1 Styrningen	5
7.2 KF mål 2020	5

1. Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Eksjö kommun har KomRedo genomfört en granskning av delårsrapporten per 2020-08-31. Granskningen ska ge underlag för revisorernas bedömning om delårsrapporten.

Förvaltningsberättelsen innehåller en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamheter och resultat sedan senaste årsredovisning. Upplysningar lämnas om kommunens förväntade resultat och ställning avseende ekonomi och verksamhet, drift- och investeringsredovisning, jämförelse mot budget och helårsprognos samt bedömningar om måluppfyllelse. Prognos avseende balanskravsresultat och återställandet av tidigare års underskott lämnas.

Kommunen redovisar sammanställda räkenskaper. Lämnade informationer och upplysningar borde ha kopplats och utvärderats utifrån fullmäktiges riktlinjer avseende god ekonomisk hushållning för hela kommunkoncernen.

Kommunen tillämpar samma redovisningsprinciper som årsredovisningen med undantag för redovisningen av extra statsbidrag som periodiserats i delårsbokslutet. Upplysningar om skälet till avvikelserna och en bedömning av effekter skulle ha lämnats enligt LKBR. Redovisningen av ersättningar från Migrationsverket sker, liksom tidigare, inte i enlighet med rådets rekommendationer.

Kommunen har utvecklat sin mål- och styrningsprocess genom beslut om fyra effektmål av betydelse för god ekonomisk hushållning i budgeten. Genom mätning av indikatorer under respektive mål görs bedömningar om måluppfyllelsen. Bedömningsgrunderna för när måluppfyllelse anses ha nåtts är inte tydligt i budgeten.

Kommunen gör en sammanfattande bedömning om att verksamhetsmålen nås delvis. Flertalet av indikatorerna bedöms inte nås eller har inte mätts enligt kommunens redovisning. Ett av fyra mål bedöms inte nås.

Den ekonomiska utvecklingen har vänts till positivt resultat över budget främst till följd av ökade statsbidrag. De finansiella målen enligt fullmäktiges riktlinjer om god ekonomisk hushållning uppnås. Verksamheterna redovisar fortsatta budgetunderskott.

Bedömning

Vi bedömer att det prognostiserade resultatet i delårsrapporten är förenligt med fullmäktiges finansiella mål för god ekonomisk hushållning.

Vi bedömer att det prognostiserade resultatet i delårsrapporten inte är förenligt med fullmäktiges verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning. Tre av fyra mål nås delvis och ett av målen nås inte.

2. Revisionskriterier

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Eksjö kommun har KomRedo genomfört en granskning av delårsrapporten per 2020-08-31. Granskningen utgör underlag för revisorernas bedömning om delårsrapporten och förutsättningarna för den fortsatta styrningen mot fullmäktigemålen.

Av kommunallagens 11 kap 16 § följer att fullmäktige ska behandla minst en delårsrapport som upprättas enligt 13 kap 1 § lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning, LKBR. Revisorerna ska bedöma om resultaten i den delårsrapport som behandlas i fullmäktige är förenliga med de mål fullmäktige beslutat (KL 12 kap 2 §). Revisorernas skriftliga bedömning ska lämnas till fullmäktige inför behandlingen av delårsrapporten.

Granskningen genomförs med utgångspunkt i kommunallagen (KL), lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR) samt interna beslut, riktlinjer och anvisningar. Granskningen genomförs i den omfattning som följer av god revisionsred i kommunal verksamhet (SKL).

3. Syfte

Syftet med granskningen är att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Granskningen syftar även till att verifiera att kommunen upprättar delårsrapport och att delårsrapporten är upprättad i enlighet med de lagar, rekommendationer och anvisningar som gäller. Med hänsyn till krav på snabb information och med beaktande av kostnadsaspekter samt för att undvika upprepning av tidigare lämnad information kan kommunen välja att i mindre omfattning än i årsredovisningen tillhandahålla information i delårsrapporten. Underliggande frågor är:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagkrav, rekommendationer och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten i enlighet med fullmäktiges mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar för att målen kommer att nås?

4. Metod

Granskningen genomförs med inriktning och omfattning i överensstämmelse med god revisionsledning uttryckt i bland andra standard för översiktlig granskning (SÖG 2400). Vi inhämtar informationer genom dokumentation och analysunderlag för bedömningar om:

- delårsrapporten innehåller de upplysningar och uppgifter som krävs och att rekommendationer efterlevs
- rutiner för analyser, avstämningar och arbetet för att säkerställa väsentliga poster för den finansiella rapporteringen
- bokslutsprocessen och rimligheten kring interna anvisningar och om de följts
- rimligheten i kommunstyrelsens utvärdering om mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning har nåtts och följts
- andra förhållanden av betydelse för styrningen och uppföljningen

5. Bestämmelser och anvisningar

Av LKBR och rådets rekommendation (RKR R17) framgår att kommunerna ska upprätta en delårsrapport minst en gång under räkenskapsåret från årets början. Delårsrapporten ska innehålla en resultaträkning, balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse med innebörden att informationen som lämnas kan vara mer översiktlig. Dessutom ska en samlad – men översiktlig – beskrivning av kommunens drift- och investeringsverksamhet ingå.

Det är upp till varje kommun att avgöra om de kommunala koncernföretagen ska omfattas av delårsrapporten. Detta gäller såväl räkenskaper som den förenklade förvaltningsberättelsen. Kommunerna bör härvid beakta om sammanställda räkenskaper krävs för att möjliggöra en relevant och tillräcklig grund för utvärdering av god ekonomisk hushållning.

Den som har tillgång till delårsrapporten förutsätts även ha tillgång till kommunens senaste årsredovisning. Följaktligen lämnar delårsrapporten information främst om händelser och omständigheter som avser tiden efter senaste årsredovisningen.

Samma redovisningsprinciper som används i årsredovisningen ska tillämpas vid upprättande av en delårsrapport. Värderingar, klassificeringar och periodiseringar i delårsrapporter kan dock i högre grad än i årsredovisningar grunda sig på uppskattningar och bedömningar. När byte av redovisningsprincip sker, ska den redovisningsprincip som kommer att tillämpas i efterföljande årsredovisning tillämpas även i delårsrapporterna. Ett byte av redovisningsprincip ska redovisas genom att jämförelseuppgifter omräknas med tillämpning av den nya redovisningsprincipen.

Kommentar

Upplysningar lämnas om att kommunen tillämpar rådets rekommendationer. Upplysningar bör även lämnas om att bestämmelserna i LKBR tillämpas under samma avsnitt i rapporten.

Kommunen upplyser om att redovisningen av intäkter görs enligt rådets rekommendationer. Upplysningar lämnas om att extra generella statsbidrag redovisats enligt rådets yttrande. Då redovisningen avviker från LKBR skulle upplysningar lämnats i enlighet med LKBR 9 kap 3-4 §§ om *skälen* för avvikelserna och en *bedömning av effekter* LKBR (4 kap 4 § 2 st).

Ersättningar från Migrationsverket har, liksom tidigare, periodiserats i strid med rådets rekommendation RKR R2. Vår uppfattning är att bidragen inte är förenat med restriktioner avseende både när bidraget får respektive ska redovisas och skulle därmed ha intäktsförts vid utbetalning.

Upprättade bokslutsspecifikationer med tillhörande underlag är av samma struktur och innehåll som föregående års delårsbokslut. Våra rekommendationer om förbättringar och möjligheter att härleda belopp och beräkningar tillsammans med frågor kring rubriceringar och kompletteringar har inte hörtsammats. Bokslutsprocessen med tillhörande övergripande kontrollrutiner behöver ses över och förbättras.

6. Förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkningar

Delårsrapporten behöver inte innehålla en fullständig förvaltningsberättelse, utan bara en förenklad förvaltningsberättelse. Den förenklade förvaltningsberättelsen ska minst innehålla följande avsnitt:

- Händelser av väsentlig betydelse som inträffat under delårsperioden eller efter dess slut, men innan delårsrapporten upprättas.
- Upplysningar om kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning.
- En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten.
- En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen.

För varje post eller delpost i resultaträkningen ska belopp för motsvarande period under närmast föregående räkenskapsår, prognos för resultatet för räkenskapsåret och budget för innevarande räkenskapsår redovisas. För varje post eller delpost i balansräkningen ska belopp för motsvarande post för närmast föregående räkenskapsårs utgång redovisas.

Definitionerna av tillgång, skuld, intäkt och kostnad måste vara uppfyllda för att en post ska tas in i balans- eller resultaträkningen. Periodisering ska följaktligen göras enligt samma principer som i årsredovisningen. Intäkter och kostnader som uppkommer med säsongsvariationer, cykliska variationer eller på annat oregelbundet sätt under räkenskapsåret ska således inte redovisas innan de har uppkommit.

En delårsrapport ska innehålla upplysningar i not om:

- att samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har använts i delårsrapporten som i den senaste årsredovisningen eller, om dessa principer eller metoder har ändrats, en beskrivning av karaktären på och effekten av förändringen;
- säsongsvariationer eller cykliska effekter som har påverkat verksamheten;
- karaktären och storleken på jämförelsestörande och extraordinära poster samt deras effekt på tillgångar, skulder, eget kapital och resultat;

- effekter av ändrade uppskattningar och bedömningar som har redovisats under tidigare räkenskapsår, om de har en väsentlig effekt på den aktuella rapportperioden;
- förändringar i väsentliga ansvarsförbindelser som inträffat efter räkenskapsårets början.

Kommentarer

Förvaltningsberättelsen innehåller en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamheter och resultat sedan senaste årsredovisning. Upplysningar lämnas om kommunens förväntade resultat och ställning avseende ekonomi och verksamhet, drift- och investeringsredovisning, jämförelse mot budget och helårsprognos samt bedömningar om måluppfyllelse. Prognos avseende balanskravsresultat och återställandet av tidigare års underskott lämnas.

Kommunen redovisar sammanställda räkenskaper. Upplysningar om ingående företag och grunderna lämnas. Delårsrapportens inledning och redovisningen av resultat och utveckling i kommunkoncernen borde ha utvärderats med utgångspunkter i fullmäktiges riktlinjer för god ekonomisk hushållning i kommunkoncernen.

Borgensåtagandet har ökat och förväntas fortsatt öka. Upplysningarna borde ha kopplats och utvärderats utifrån fullmäktiges riktlinjer avseende kommunkoncernen. Det gäller även kommunkoncernens underhåll som inte kommenterats närmare. Soliditetsutvecklingen kommenteras utan koppling till riktlinjerna.

7. Bedömning utifrån fullmäktiges mål

7.1 Styrningen

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange de finansiella mål samt mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Utgångspunkter för styrningen är visionen om ”alla är vi Eksjö kommun” med tre fokusområden om en hållbar, nära och attraktiv kommun. En nedbrytning av visionen i fyra effektmål anger vad som ska uppnås under mandatperioden. Via effektmålen ger fullmäktige uttryck för god ekonomisk hushållning i kommunen.

7.2 KF mål 2020

Måluppfyllelsen mäts genom ett antal fastställda indikatorer i budgeten 2020¹. Det är inte tydligt när måluppfyllelse, som svarar mot en god ekonomisk hushållning, anses ha uppnåtts. Indikatorer och mål följs upp och utvärderas utifrån färgsättningar enligt följande:

Grön	Målet/indikator har nåtts eller förväntas nås
Gul	Målet/indikator är delvis uppnått
Röd	Målet/indikator är ej uppnått
Blå	Har ej gått att bedöma/mätning sker på helår

En samlad bedömning görs per mål och en inledande sammanfattning lämnas om att målen nås delvis.

Effektmål	Kommunstyrelsens kommentar
Kommunens invånare upplever att de mår bra och känner sig nöjda med sin livssituation.	Tre av nio indikatorer nås ej. Ingen mätning för tre. Målet bedöms nås delvis. Åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen inom äldreomsorgen men ej samlat för skolresultat, försörjningsstöd och trygghet

¹ Budget 2020 - 2021, plan 2022, KF 2019-19-24 § 414.

Kommunen ska upplevas vara attraktiv att besöka, leva och verka i.	Tre av fyra indikatorer nås ej. Målet bedöms ej nås. Åtgärder för att nå måluppfyllelse redovisas.
Invånarna ska uppleva att det finns möjlighet att vara delaktiga och påverka kommunens utveckling.	Inga mätningar. Målet bedöms nås delvis. Bedömningar grundas i enkätundersökningar, åtgärder redovisas.
Kommunen ska ha en robust och hållbar infrastruktur samt ett varierande utbud av boendeformer i olika delar i kommunen.	Tre av sju mål nås ej. Ingen mätning för tre. Målet bedöms nås delvis. Åtgärder inom förnybar energi och bostadsbyggande redovisas.

Av budgeten och riktlinjer för god ekonomisk hushållning² framgår finansiella mål, dels för kommunkoncernen, dels för kommunen. Måluppfyllelsen beskrivs i löpande text under avsnitt finansiell analys i delårsrapporten. Kommentarer kring måluppfyllelsen är omfattande. En sammanfattande beskrivning hade underlättat för förståelsen. Kommunen når de av fullmäktige fastställda målen.

I budgeten anges att det är av yttersta vikt att de budgetramar som fastställts också hålls. Verksamheterna redovisar underskott och har gjort så de tre senaste åren. Budgetstyrningen måste förbättras enligt kommunen. Några upplysningar om åtgärder för att nå dit har inte lämnats.

Kommentar

Kommunen har utvecklat sin mål- och styrningsprocess genom beslut om fyra effektmål av betydelse för god ekonomisk hushållning i budgeten. Genom mätning av indikatorer under respektive mål görs bedömningar om måluppfyllelsen. Bedömningsgrunderna för när måluppfyllelse anses ha nåtts är inte tydligt i budgeten.

Kommunen gör en sammanfattande bedömning om att verksamhetsmålen nås delvis. Flertalet av indikatorerna bedöms inte nås eller har inte mätts enligt kommunens redovisning. Ett av fyra mål bedöms inte nås.

Den ekonomiska utvecklingen har vänt främst till följd av ökade statsbidrag. Verksamheterna redovisar fortsatta budgetunderskott. De finansiella målen enligt fullmäktiges riktlinjer om god ekonomisk hushållning nås.

Bedömning

Vi bedömer att det prognostiserade resultatet i delårsrapporten är förenligt med fullmäktiges finansiella mål för god ekonomisk hushållning.

Vi bedömer att det prognostiserade resultatet i delårsrapporten inte är förenligt med fullmäktiges verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning då ett av verksamhetsmålen inte nås och övriga tre delvis.

KomRedo, dag som ovan

Camilla Karlsson, Certifierad kommunal revisor

² KF §224, 2013-12-17